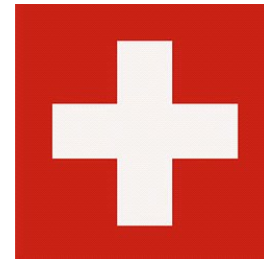

Souhrnná teritoriální informace:

Švýcarsko

Zastupitelský úřad Bern 15. 6. 2021 11:51

Švýcarská konfederace neboli Švýcarsko, se z původní volné konfederace kantonů postupně vyvinulo ve spolkový stát s parlamentní demokracií, prvky přímé demokracie a některými konfederativními rysy s vyvinutou komunální samosprávou. Ve státní a veřejné správě je do velké míry uplatňován princip subsidiarity. Zemi tvoří 26 samosprávných kantonů, které oficiálně užívají 4 úřední jazyky. Spolková vláda a parlament sídlí v hlavním městě Bernu.

Švýcarsko patří k zemím s nejvyšší mírou blahobytu na světě, a to měřeno jak kvalitou života, tak výší HDP na obyvatele. Země za to vděčí především kvalitnímu vzdělávacímu systému, flexibilním a dobře regulovaným trhům výroby i práce, vysoké míře investic jak do lidského kapitálu, tak do vědy a výzkumu, rozsáhlému finančnímu sektoru i vysoce výkonným a inovativním exportním odvětvím. K úspěšnému vývoji země přispívá i dlouhodobá stabilita, vysoká politická kultura a smysl pro odpovědnost občanů vůči celku. V průběhu let se Švýcarsko proměnilo z převážně zemědělsky orientované země na zemi s rozvinutým průmyslem. Jeho nejdůležitějším ekonomickým odvětvím jsou nyní služby, a to zejména v obchodním a finančním sektoru, dále výroba jemné mechaniky a významnou složku tvoří i turismus. Průmyslovému sektoru dominuje chemický a farmaceutický, jakož i strojírenský a kovozpracující průmysl. Podle žebříčku Global Innovation Index 2020, který porovnává 131 světových ekonomik, patří Švýcarsko již 10 let mezi nejnovativnější země světa. I v porovnání se zeměmi EU má ve všech hodnocených oblastech nadprůměrný náskok.

Ekonomická recese v r. 2020 způsobená koronavirovou pandemií se nevyhnula ani Švýcarsku a postižena byla většina sektorů hospodářství. I přesto ale nebyl pokles HDP v r. 2020 natolik dramatický, jak se původně předpokládalo, a skončil na - 3 %. V r. 2021 je patrné oživení a stabilizace švýcarské ekonomiky. Pro rok 2022 byl zveřejněn předpoklad růstu HDP o 2,3 % a země počítá i s nezaměstnaností kolem 3,3 %, což odpovídá dlouhodobému ročnímu průměru.

Největší strategickou příležitostí pro české subjekty představují digitalizace, věda, výzkum a inovace. Vzhledem k tomu, že v této oblasti patří Švýcarsko ke světovým lídrům, je v zájmu ČR usilovat nejen o uplatnění českých řešení ve Švýcarsku, ale i o nalezení cesty, jak se podílet na těchto švýcarských.

Charakteristickými rysy jednání švýcarského partnera jsou věcnost, přímot až odměřenost a spolehlivost. Schopnost komunikovat jedním ze švýcarských úředních jazyků je vždy výhodou, neboť v delší spolupráci zvyšuje důvěryhodnost.

Základní údaje	
Hlavní město	Bern
Počet obyvatel	8,66 mil.
Jazyk	němčina, francouzština, itaština, rétorománština
Náboženství	převážně křesťanství
Státní zřízení	konfederace
Hlava státu	Guy Parmelin
Hlava vlády	předsedu vlády Švýcarsko nezná, rozhoduje vláda jako kolektivní orgán
Název měny	švýcarský frank (CHF)
Cestování	
Časový posun	není
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Kateřina Fialková
Ekonomický úsek	Zdeněk Eliáš, Marcela Dvořáková
Konzulární úsek	JUDr. Ing. Vladimír Krňávek
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	824,6
Hospodářský růst (%)	2,3
Inflace (%)	0,3
Nezaměstnanost (%)	3,3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu:

Švýcarská konfederace, zkráceně Švýcarsko - německy: Schweizerische Eidgenossenschaft, francouzsky: Confédération suisse, italsky: Confederazione Svizzera, rétorománsky: Confederaziun svizra.

Systém vládnutí:

Švýcarsko se skládá ze 26 autonomních kantonů (z toho 6 tvoří tzv. polokantony) s vlastním parlamentem, vládou, zákony, rozpočtem i ústavou. Švýcarský parlament se skládá ze dvou komor: Národní rady (poslanecké sněmovny) s 200 členy a stavovské rady (senátu) se 46 členy. V Národní radě je zastoupeno 6 politických frakcí, ve kterých se sdružují členové 15 politických stran. Výkonná moc je v rukou sedmičlenné spolkové vlády. Tu volí obě komory parlamentu vždy po parlamentních volbách na 4 roky. Ve Spolkové radě (vládě) mají zastoupení vždy 4 politické strany s největším podílem hlasů. Ty vládou na základě tzv. konkordančního principu. Předsedou spolkové vlády je spolkový prezident, tj. jeden ze členů vlády, kterého volí spolkový parlament na základě rotačního systému vždy na 1 rok a který souběžně s prezidentskou rolí plní rovněž funkci ministra ve svém rezortu, tzv. departementu.

Složení spolkové vlády od 1. 1. 2021:

- Guy Parmelin, předseda Spolkové vlády (prezident) a spolkový ministr pro hospodářství, vzdělání a výzkum,
- Ignazio Cassis, zástupce předsedy Spolkové vlády (viceprezident) a spolkový ministr zahraničních věcí,
- Simonetta Sommaruga, spolková ministryně životního prostředí, dopravy, energetiky a spojů,
- Ueli Maurer, spolkový ministr financí,
- Alain Berset, spolkový ministr vnitra, zdravotnictví a kultury,
- Viola Amherd, spolková ministryně obrany, civilní ochrany a sportu,
- Karin Keller-Sutter, spolková ministryně spravedlnosti a policie.

Politická atmosféra v zemi:

Politické prostředí se vyznačuje vysokou stabilitou. V posledních dobách je patrný příklon Švýcarů, zejména ve větších městech, do politického levého středu. Tento trend potvrdily i poslední parlamentní volby v r. 2019. Ty vedly k přesunutí politické většiny v Národní radě ze středoprava do středoleva díky tomu, že v nich obě švýcarské zelené strany - Strana zelených a Strana zelených liberálů - získaly rekordní počty hlasů. Do parlamentu se tak dostala řada nových tváří a podíl zastoupení žen v obou komorách - 42 %, resp. 26 % vzrostl. V porovnání s ostatními evropskými státy má Švýcarsko nyní pátý nejvyšší počet žen v parlamentu. Všechny ostatní větší politické strany voliče ztratily, nejvíce Švýcarská lidová strana - SVP, která ale i tak zůstává nejsilnější politickou stranou. Dalšími hlavními politickými stranami jsou Sociálnědemokratická strana SP, Liberálně-demokratická strana FDP a strana Střed – die Mitte vycházející z původní Křesťanskodemokratické strany. Tyto tři strany a SVP mají své zástupce ve spolkové vládě.

1.2 Zahraniční politika země

Zahraniční politika země

Strategie zahraniční politiky na období 2020 – 2023 se opírá o ústavou zakotvené dlouhodobé švýcarské hodnoty: svobodu, právní stát, rovnost příležitostí a udržitelný rozvoj, k jejichž prosazování mají sloužit zejména principy švýcarské neutrality, multilateralismu a univerzálnosti. Dokument k zahraniční politice definuje 4 pilíře. Hlavním nástrojem k naplnění prvního z nich, označeného jako Mír a bezpečnost, je členství v Radě bezpečnosti OSN, do které Švýcarsko kandiduje jako nestálý člen pro období 2023–2024. V popředí druhého pilíře Prosperita stojí konsolidace vztahů s EU prostřednictvím Rámcové dohody (IFA), a jejich další rozvíjení s ohledem na prohlubování přístupu na jednotný trh EU. Základ třetího pilíře Udržitelnost tvoří Agenda 2030 zaměřená na 17 cílů udržitelného rozvoje a její

implementace. Čtvrtou oblast představuje Digitalizace. V té se Švýcarsko zaměřuje na vytvoření souhrnných a mezinárodně platných pravidel v digitálním prostoru. Také se snaží vybudovat globální centrum pro diskusi o digitalizaci a technologiích v Ženevě, kde již nyní sídlí mezinárodní organizace a multilaterální fóra zabývající se touto problematikou. Země sází rovněž na multilaterální spolupráci, která představuje nástroj k řešení změny klimatu, terorismu, boje s chudobou, hospodářskými krizemi či ozbrojenými konflikty. Dle Švýcarska neexistuje k multilateralismu žádná jiná alternativa. I proto se chtějí Švýcaři věnovat hlavně reformě OSN, prohlubovat své partnerství s Mezinárodním výborem Červeného kříže a zasazovat se o dodržování mezinárodního humanitárního práva a bezproblémové fungování Mezinárodního trestního tribunálu. Švýcarsko se také nadále prezentuje jako atraktivní hostitelská země pro pořádání mezinárodních konferencí, mírových rozhovorů apod., kde v oblasti prevence konfliktů, mediace nebo vědy, výzkumu a inovací patří mezi světovou špičku. Za důležitou platformu na mezinárodní scéně považují Švýcaři i skupinu G20, kam byli v r. 2020 přizváni Saudskou Arábií. Prioritními zeměmi pro švýcarskou zahraniční politiku jsou kromě některých členských zemí EU a EHP Turecko, Rusko, JAR, Indie, Čína, Japonsko, Brazílie a USA.

Vztahy Švýcarska s EU

Ačkoliv není Švýcarsko členskou zemí EU, jako stát v srdci Evropy je ekonomicky, politicky i společensky s EU úzce provázán. Skutečnost, že Švýcarsko není v EU a na rozdíl od ostatních členských zemí Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) není ani součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP), vedla k vytvoření specifického modelu bilaterální spolupráce s EU ve formě dvoustranných sektorových dohod. Tyto dohody, kterých je 120, mají za úkol vytvářet rozsáhlý vzájemný přístup na trh. Posílení a další rozvoj bilaterálních vztahů s členskými zeměmi EU má pro Švýcarsko zásadní význam. Tento další vývoj však vyžaduje vyjasnění institucionálních vztahů s EU, které by měly být jednotně upraveny v tzv. Rámcové dohodě mezi Švýcarskem a EU (IFA). Obě strany o ní vyjednávají již od r. 2014. V r. 2008 přistoupilo Švýcarsko jako asociovaný členský stát k schengenskému prostoru, s EU spolupracuje rovněž v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Dohodu uzavřelo i s Evropskou obrannou agenturou a také se připojuje k vybraným sankčním režimům EU. V r. 2017 vstoupila v platnost dohoda mezi Švýcarskem a EU o automatické výměně informací v oblasti poskytování finančních služeb, své zástupce vysílá Švýcarsko rovněž do misií Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž FRONTEX. Švýcarsko je i členem „Skupiny přátel Východního partnerství“, apod.

1.3 Obyvatelstvo

I když rozlohou 41 285 km² patří Švýcarsko k nejmenším evropským zemím, hustotou 208 obyvatel na km² je naopak jedním z nejhustěji osídlených států Evropy. Ve Švýcarsku žije zhruba 8,6 mil. obyvatel, z toho přibližně čtvrtinu tvoří cizinci. Úředními jazyky jsou: němčina, francouzština, italština a retorománština.

Demografické složení

- Počet obyvatel: 8,6 mil. z toho muži – 49,6 % ženy – 50,4 %
- Cizinci: 25,3 % (rostoucí trend)
- Občané pod věkovou hranicí 20 roků: 19,9 %
- Občané nad věkovou hranicí 65 let: 18,8 %
- Průměrný věk: 42,5
- Populační růst: 0,7 %
- Hustota obyvatelstva: 208 obyvatel/km²

Náboženské složení

V posledních 50 letech se náboženské poměry ve Švýcarsku podstatně změnily. Zatímco podíl obyvatel vyznávající římskokatolické náboženství zůstal relativně stabilní, podíl evangelické reformované církve prudce klesl ve prospěch obyvatel bez náboženské příslušnosti.

- římskokatolická církev – 35,1 %
- evangelická reformovaná církev - 23,1 %
- islám - 5,4 %
- bez vyznání – 27,8 %
- jiná - 7,4 %
- náboženská příslušnost neznámá - 1,2 %

Úřední jazyky (*) a ostatní nejčastěji používané jazyky

Rozložení úředních jazyků Švýcarska se za poslední čtyři desetiletí změnilo. Podíl německého, italského a retorománského jazyka jako hlavních jazyků mírně ustoupil, zatímco podíl francouzštiny a jiných cizích jazyků se zvýšil. Dvěma nejčastěji zmiňovanými cizími jazyky jsou angličtina a portugalská.

- německý* - 62,1 %
- francouzský* – 22,8 %
- italský* – 8,0 %
- retorománský* – 0,5 %
- anglický - 5,7 %
- portugalský - 3,5 %

- albánský - 3,3 %
- srbochorvatský - 2,3 %
- španělský - 2,3 %
- ostatní - 7,9 %

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Koronavirový rok 2020 přinesl Švýcarsku nejhorší hospodářský pokles od ropné krize v roce 1975. Růst HDP poklesl v roce 2020 oproti roku 2019 celkově o 3 %, přičemž v přepočtu na obyvatele činil stále úctyhodných 72 330,- USD. Pro rok 2021 očekává skupina vládních odborníků růst HDP o 2,5 %. V historickém srovnání by tak švýcarská ekonomika rostla nadprůměrně rychle a HDP by na konci roku 2021 překročil svou předpandemickou úroveň. Míra nezaměstnanosti by měla postupně klesat, přesto se očekává, že bude s 3,3 % v roce 2021 o něco vyšší než v roce 2020, kdy činila 3,1 %. Na podzim 2020 se začala postupně zotavovat spotřebitelská inflace, jejíž míra zůstala nicméně pro rok 2020 záporná (- 0,7 %). Státní dluh zůstává i nadále nízký (v r. 2020 činila hrubá dluhová kvóta 15 % HDP, čistá 10 % HDP), což vytváří dobrou výchozí pozici pro postpandemickou obnovu ekonomiky. Pokud epidemiologický vývoj umožní plánované kroky k postupnému uvolňování vládních opatření, měla by se domácí ekonomika začít opět rychle zotavovat a rostoucí světová poptávka by měla zároveň podpořit švýcarský vývoz. Švýcarské hospodářství patří k nejkonzervativnějším na světě; např. v roce 2019 se umístilo na 5. místě. Pro rok 2020 se však Světové ekonomické fórum (WEF), které každoročně sestavuje žebříček konkurenceschopnosti, vzdalo hodnocení ekonomik jednotlivých zemí podle konkurenceschopnosti, a hodnotilo podle schopnosti země se co nejrychleji adaptovat na změny způsobené koronavirovou krizí (tzv. "Transformation Readiness"). Podle tohoto hodnocení se Švýcarsko překvapivě umístilo až na 12. místě ze čtyřicítky hodnocených zemí, což znamená v porovnání s posledním hodnocením konkurenceschopnosti v r. 2019 značný propad.

Nejdůležitějším ekonomickým odvětvím Švýcarska jsou služby, a to zejména obchodní a finanční; významnou složku tvoří rovněž turismus. V odvětví finančních služeb činila HPH v roce 2020 cca 35,51 mld. CHF, což odpovídá 5,1 % celkové přidané hodnoty a po očištění poklesl o 1,7 % oproti roku 2019. Průmyslovému sektoru dominuje chemický a farmaceutický, jakož i strojírenský a kovozpracující průmysl. Nejvýznamnějším vývozním zbožím Švýcarska jsou výrobky chemického a farmaceutického průmyslu, výrobky jemné mechaniky (náramkové hodinky), elektronika, drahé kovy, automobily a průmyslové stroje. Hlavními dovozními artikly Švýcarska jsou osobní automobily, kovové výrobky, nábytek, potravinářské výrobky, stroje a zařízení.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	3,0	1,1	-3,0	2,3	2,3
HDP/obyv. (USD/PPP)	72 181,0	73 645,6	72 330,0	74 750,0	77 430,0
Inflace (%)	0,9	0,4	-0,7	0,3	0,7
Nezaměstnanost (%)	2,6	2,3	3,1	3,3	2,7
Export zboží (mld. USD)	346,9	347,1	336,5	371,3	380,9
Import zboží (mld. USD)	273,5	271,5	262,2	299,4	309,1
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	73,4	75,5	79,8	74,2	75,8
Průmyslová produkce (% změna)	5,3	4,5	-3,5	2,8	3,7
Populace (mil.)	8,5	8,6	8,7	8,7	8,8
Konkurenceschopnost	4/140	5/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

S cílem předcházet zadlužování země odsouhlasili Švýcaři v referendu v r. 2001 tzv. dluhovou brzdu. Ve švýcarské ústavě bylo následně zakotveno, že příjmy a výdaje spolkového rozpočtu musí být udržovány v dlouhodobé rovnováze. Pokud výdaje převýší v daném roce příjmy, je třeba to v následujících letech kompenzovat, tak aby byl rozpočet za hospodářský cyklus vyrovnaný. Je ale zřejmé, že dluh vzniklý kvůli potřebě financovat opatření na boj s pandemií je a bude na švýcarské poměry vysoký. Rok 2020 uzavřel spolkový rozpočet s rekordním deficitem 15,8 mld. CHF. Příčinou byl pokles příjmů v důsledku pandemie i nárůst mimořádných výdajů na opatření ke zmírnění jejich dopadů. V r. 2021 očekává švýcarská vláda deficit ve výši 20 mld. CHF, z toho asi 17 mld. CHF na protipandemická opatření. Na léta 2022 – 2024 počítá vláda opět s vyrovnaným či mírně přebytkovým rozpočtem.

Příjmy spolkového rozpočtu v r. 2020 činily 72 mld. CHF. Oproti roku 2019 se snížily o 3 mld. CHF, tj. o -4 %, což je víc než pokles nominálního HDP o -3,4 %. Největším zdrojem příjmů byly přímé spolkové daně (33,5 %) a DPH (30,7 %). Výdaje spolkového rozpočtu v r. 2020 činily 87,8 mld. CHF. Oproti r. 2019 vzrostly o 16,4 mld. CHF, tj. o 23 % při současném poklesu HDP o -3,4 %. To znamenalo meziroční nárůst poměru výdajů k HDP z 9,8 % na 12,5 %. I bez protipandemických výdajů ve výši 15 mld. CHF by výdaje meziročně vzrostly o 2 %. Příčinou je reforma daní a důchodů, která vstoupila v platnost 1.1.2020 a zvýšila výdaje o 1,6 mld. CHF. Deficit spolkového rozpočtu tak dosáhl 15,8 mld. CHF (- 2,6 % HDP). Hrubý dluh Švýcarska vzrostl v r. 2020 oproti r. 2019 o 7 mld. CHF (+6,8 %) na 103,6 mld. CHF, tj. 14,7 % HDP, čistý dluh vzrostl na 70,2 mld. CHF. Míra zadlužení podle maastrichtských kritérií činila 28,2 % HDP, pro r. 2021 má vzrůst na 30,7 % HDP. Asi 18 % spolkového dluhu je v rukou zahraničních věřitelů; 82 % drží švýcarské penzijní ústavy, banky a investoři. Švýcarsko má nejvyšší úvěrový rating u všech relevantních agentur. Dluhová služba ho tak vyjde na 0,4 % HDP.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-2,6
Veřejný dluh (% HDP)	30,7
Bilance běžného účtu (mld. USD)	70,7
Daně	
PO	8,5%
FO	od 0,77 % max. 11,5 %
DPH	7,7 % 2,5 % 3,7 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní sektor patří k tradičním a nejúspěšnějším odvětvím švýcarské ekonomiky. Při posuzování stability bankovního sektoru se Švýcarská národní banka (SNB) zaměřuje zejména na velké banky (Credit Suisse a UBS) a domácí úvěrové banky. Ve Švýcarsku aktivní banky podléhají spolkovému zákonu o bankách a spořitelnách, tzv. bankovnímu zákonu (Bankengesetz, BankG). Zákonná regulace je doplněna profesionálními standardy a doporučeními, které si banky určují v rámci samoregulace. V roce 2019 působilo ve Švýcarsku 246 bank, jejichž celková bilanční suma dosáhla 3 317,6 mld. CHF. Největšími bankami jsou UBS – Union Bank of Switzerland a Credit Suisse, pro něž je charakteristické propojení se světovým hospodářstvím a mezinárodními finančními trhy, široká síť poboček a dceřiných společností v zahraničí. Ve Švýcarsku se zabývají především správou soukromého majetku, úvěrovým a hypotekárním obchodem. Na tyto dvě banky připadá 55 % celkových aktiv 30 top švýcarských bank, dalších 28 větších bank sdílí 45 % zbývajících aktiv. Třetí největší bankou je skupina Raiffeisen Schweiz. Ta vytváří rámcové podmínky pro obchodní aktivity regionálních Raiffeisen bank (např. v oblasti IT, infrastruktury a refinancování), podporuje je a poskytuje jim poradenské služby. Je rovněž odpovědná za likviditu a správu kapitálu a refinancování, asistuje při zakládání společností. Následuje Zürcher Kantonbank jako přední univerzální banka kantonu Curych. Je zastoupena pouze ve svém kantonu, ale funguje i na národní a částečně i mezinárodní úrovni. Působí v oblasti hypoték a půjček, jakož i v investičním a penzijním sektoru a je jedním z pěti největších správců aktiv ve Švýcarsku. Pátým největším finančním institutem je Postfinance, dceřiná společnost Švýcarské pošty. Zaměřuje se na národní a mezinárodní platební transakce, nabízí však i služby v oblasti spoření, investování, penzijní a financování.

2.4 Daňový systém

Švýcarský daňový systém je komplikovaný zejména kvůli federálnímu uspořádání země. Ve Švýcarsku jsou daně vybírány na třech úrovních: státem (Bund), kantony a obcemi. Každý z 26 švýcarských kantonů má své vlastní daňové právo a daňové příjmy, odlišně zatěžuje příjmy, aktiva, majetek, kapitál a výnosy z pozemků, apod. I všech 2 250 švýcarských obcí je oprávněno vybírat obecní daně buď dle vlastního uvážení, nebo podle základních kantonálních sazeb. Daně vybírá i Bund, ačkoliv ten získává větší část svých fiskálních příjmů z jiných zdrojů, a to především z DPH, z kolokového, z cel, jakož i z mimořádných spotřebních daní. Jako členská země OECD se Švýcarsko podílí na hledání multilaterálního řešení, jak zdaňovat digitální ekonomiku.

Spolkové sazby daně fyzických osob se pohybují od 0,77 % (pro nezadané daňové poplatníky) a 1 % (pro manželské páry), až po maximální daňovou sazbu 11,5 %. Jednotlivci se zdanitelným příjmem nižším než 14 500,- CHF/rok a manželské páry se zdanitelným příjmem nižším než 28 300,- CHF/rok jsou od spolkové daně osvobozeni.

Právnícké osoby jsou obvykle daněny jak státem (jedná se o přímou spolkovou daň), tak i kantony a obcemi. Ve většině kantonů odvádějí

právnícké osoby i církevní daně. Spolková daňová sazba právnických osob činí 8,5 % z čistého příjmu, přičemž efektivní daňová sazba (ETR) činí 7,8 %. Pro společnosti, které podléhají běžnému zdanění, činí kombinovaná ETR s přihlédnutím ke spolkové a kantonální / obecní dani z příjmu mezi 12 % a 22 % v závislosti na sídle společnosti. Ve většině kantonů se pohybuje mezi 12 % a 14 %.

Pro rok 2021 činí **standardní sazba DPH** 7,7 %. Na určité druhy zboží (potravin, knihy, časopisy nebo léky) a služby se vztahuje **redukováná sazba** ve výši 2,5 %. Většina bankovních a pojišťovacích služeb, rezidenční nemovitosti, vzdělávání, zdraví a regulovaná kasina jsou od daní osvobozeny. Na hotelnictví a ubytovací služby se vztahuje **speciální sazba** ve výši 3,7 %.

Pro rok 2021 se neočekávají žádné podstatné změny daňového systému.

Dosud však neexistuje žádná zastřešující dohoda, a to i přesto, že finální text tzv. Rámcové dohody /IFA/ byl vyjednaný v r. 2018. Cílem IFA bylo definovat rámec platný pro všechny bilaterální dohody mezi EU a CH – tedy jak pro ty již platné, včetně FTA, tak i pro nově vyjednané v budoucnosti, a vyřešit i neexistující soudní dohled a vynucování dodržování stávajících bilaterálních dohod. Spolková vláda však vyjednaný text IFA dne 26.5.2021 odmítla. Další vývoj je zatím nejasný.

Smlouvy s ČR

Smluvní vztahy ČR a CH se odvíjejí od mezinárodních bilaterálních i multilaterálních smluvních dokumentů, jimiž jsou obě země vázány. Vedle nich jsou pro ně relevantní ty části *acquis* EU, které se na základě smluvních vztahů EU a CH promítají i do bilaterálních vztahů jednotlivých členských států s CH. Některé dvoustranné smluvní dokumenty se tak neprovádějí, protože se na konkrétní problematiku přednostně uplatní právní akty Evropského společenství. K nejdůležitějším dvoustranným smlouvám lze zařadit Smlouvu mezi vládou ČR a Švýcarskou spolkovou radou o zamezení dvojího zdanění v oboru daní z příjmu a z majetku, která – v rozsahu standardním v Evropě – zamezuje tomu, aby byl příjem a majetek zdaňován ve státech obou smluvních stran. Dohoda mezi Českou a Slovenskou Federativní Republikou a Švýcarskou konfederací o podpoře a vzájemné ochraně investic, poskytující právní rámec ochrany investic, a Dohoda č. 1 a č. 2 mezi vládou ČR a vládou Švýcarské konfederace týkající se sdílení zabraných výnosů a majetku z trestné činnosti, jež sledují zabránění nedobytnosti výnosů z trestné činnosti, deponovaných na území státu druhé smluvní strany.

3.3 Rozvojová spolupráce

Švýcarsko je v oblasti rozvojové spolupráce i humanitární pomoci významným dárcem. Výše jeho oficiální rozvojové pomoci (ODA) činila v roce 2020 podle OECD 3,343 mld. CHF (tj. 0,48 % HDP). Navzdory ekonomické recesi způsobené koronavirem země své příspěvky zvýšila, aby napomohla zmírnit celosvětové důsledky pandemie.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Podle Global Innovation Index 2020 je Švýcarsko nejnovativnější zemí světa, přičemž na prvním místě se umísťuje nepřetržitě od roku 2011. Největší strategickou příležitostí pro české subjekty tak dlouhodobě představují věda, výzkum a inovace. V této oblasti patří Švýcarsko ke světovým lídrům, a proto je v zájmu České republiky usilovat nejen o uplatnění českých řešení ve Švýcarsku, ale i o nalezení cesty, jak se podílet na těch švýcarských. V listopadu 2020 přijala švýcarská vláda Strategii digitální zahraniční politiky 2021 – 24. Při jejím naplňování vznikne v oblasti digitalizace mnoho zajímavých příležitostí napříč všemi směry a sektory. Švýčari také chtějí ve spolupráci s ostatními evropskými státy vybudovat evropské datové centrum v Ženevě.

ICT

Epidemiologická krize zvýraznila roli digitalizace. Mnohá v krizi zavedená nouzová řešení se osvědčila a Švýčari, kteří byli v této oblasti doposud zdrženliví, je budou využívat a rozvíjet i nadále. Jedná se především o technologie, které umožňují distanční řešení pracovních procesů, schůzek, práce z domova, rozdělení pracovních týmů, bezkontaktní platby, on-line nakupování, atd. Vhodné příležitosti lze tudíž nalézt v mnoha ICT sektorech, například v e-commerce, FinTech, blockchainu, webdesignu, e-learningu, e-games, apod. Perspektivní jsou především softwarové, antivirové a inteligentní aplikace. Technická řešení, kterými disponují například švýcarské banky, pojišťovny a velké korporace, byla vyvíjena v 70. letech 20. století. S ohledem na vysoké náklady na jejich údržbu a jejich zastaralost bude mít švýcarský trh nejméně do roku 2024 vysokou absorpční schopnost právě pro nejmodernější inovovaná technologická řešení, a to zejména v oblasti vývoje a správy IT systémů.

Automobilový průmysl

Švýcarský automobilový průmysl byl koronavirovou pandemií postižen silně, a navíc se potýkal s problémy již v roce 2019. Je stejně jako ten český velice úzce navázán na Německo. Po švýcarských cestách jezdí asi 6,1 milionu motorových vozidel (včetně lehkých a těžkých užitkových vozidel, zemědělských vozidel, atd.). Perspektivním segmentem jsou jednostopé i dvoustopé dopravní prostředky pro volnočasové aktivity, které respektují specifika polohy a orografické členění Švýcarska a jsou přizpůsobeny potřebám místního náročného spotřebitele. Škoda Octavia Combi se v roce 2020 již počtvrté za sebou stala suverénně nejprodávanějším automobilem ve Švýcarsku, a to i přes značný pokles prodaných vozů (9 280 vozů v roce 2019 a 5 892 v roce 2020). Druhé místo obsadila Tesla model 3, která odsunula na třetí a čtvrté místo vozy VW Tiguan a Golf. To jasně ukazuje na rostoucí trend e-mobility.

Strojírenský průmysl

Pro Švýcarsko je strojírenství tradičním a velice důležitým průmyslovým odvětvím. Strategickým tématem číslo jedna je jeho digitalizace, zejména automatizace výroby a procesů, nové technologie a trendy (digitalizace rozhraní pro zákazníky) a vývoj a rozvoj digitálních dovedností, produktů a služeb. Investice jsou směřovány především do informačních technologií ERP, CRM, MES a PLM.

Chemický průmysl

Ve Švýcarsku v poslední době vznikla nebo sem přesunula své vedení řada biotechnologických firem a startupů se zaměřením na genetické

terapie a biotechnologie. Díky dobrému renomé místního farmaceutického a chemického výzkumu a vývoje, daňovým úlevám a částečně i nejistotě spojené s Brexitem převzalo Švýcarsko (kantony Basilej, Curych, Zug, méně Luzern, Ženeva a Lausanne) roli, kterou měla v nedávné minulosti Velká Británie v globální či regionální expanzi mezinárodních farmaceutických firem, včetně těch čínských a japonských. Tato skutečnost je doprovázena velkou poptávkou po lékařích a vědcích se zkušeností v klinickém výzkumu, kteří přicházejí do Švýcarska většinou ze zahraničí. Možnosti pro české subjekty jsou v akademické spolupráci, spolupráci na klinickém výzkumu, subdodávkách laboratorních zařízení, informačních technologiích, projektech s umělou inteligencí či v investičních příležitostech.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

V roce 2020 se završila realizace osmileté koncepce zdravotnictví, na kterou navázala nová pod názvem Gesundheit 2030. Kromě nových elementů, jako je inovační strategie eHealth 2.0 cílená na digitalizaci zdravotnictví v linii pacient – lékař – lékárna – zdravotní pojišťovna nebo posílení biomedicínského výzkumu a technologií, nová koncepce dále počítá i s rostoucí potřebou zabezpečit životní podmínky stárnoucí populace. Významné je také zajištění pečovatelské péče – ve Švýcarsku chybí odborně vzdělaný personál. Poptávané jsou služby lékařské, dentální, nemocniční a služby fyzioterapeutů. Z nemocnic je signalizován zájem o zajištění sterilního prostředí. Potenciál tak mají kvalitní zdravotnické prostředky a pomůcky a speciální aplikace, například nano nátěry a malby, a samozřejmě technologie využívající nanovlákn

Zemědělský a potravinářský průmysl

Švýcarské zemědělství je mimořádně štědře dotovaným hospodářským segmentem. I pro příští roky se počítá s vysokými přímými platbami subvencí producentům. Kromě dodávek zemědělských strojů se pro české exportéry nabízí prostor i u tradičních a vysoce kvalitních zemědělských komodit, především chmele. Na máslo, vejce, mouku a další produkty byl navýšen celní kontingent a jejich dovoz byl usnadněn. Pomohla tomu skutečnost, že v době koronavirové krize byl těchto potravin ve Švýcarsku nedostatek.

Mapa oborových příležitostí - Švýcarsko

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Švýcarsko je bohatá a velmi rozmanitá země s jednou z nejvyspělejších ekonomik světa. Dělí se na 26 kantonů, v nichž se hovoří čtyřmi úředními jazyky. Švýcaři jsou díky své historii a úspěchům zkušení a hrdí obchodníci, kteří nabízejí, ale i požadují férové jednání, kvalitu a důvěryhodnost. Uzavření obchodní smlouvy může trvat déle, ale o to pevnější pak zpravidla bývá i vzájemný obchodní vztah a dohoda. Vzhledem k tomu, že čtvrtinu obyvatelstva tvoří cizinci, nemusíte v konečném důsledku vůbec jednat s rodilým Švýcarem.

4.2 Oslovení

Zejména v koronavirové době se stalo takřka pravidlem oslovovat obchodní partnery přes online komunikační kanály, jejichž prostřednictvím může český exportér prezentovat svou firmu, produkt či službu. Tato forma komunikace se bude jistě využívat i nadále. Osobní kontakt je však v mnoha ohledech nenahraditelný, a proto vždy doporučujeme najmout místního obchodního zástupce, či PR agenturu znalou místního trhu a prostředí. Další možností, jak oslovit obchodní partnery, je účast na oborově zaměřeném veletrhu ve Švýcarsku, v Česku, nebo kdekoliv na světě. Například na MSV v Brně vystavuje pravidelně okolo sedmdesáti švýcarských firem. V Praze sídlící HST Obchodní komora Švýcarsko – Česká republika nabízí díky své početné členské základně a mnoha česko-švýcarským aktivitám další možnost a způsob, jak oslovit obchodní partnery. A v neposlední řadě je zde Velvyslanectví ČR v Bernu, které pomocí nástrojů ekonomické diplomacie pomáhá českým firmám na švýcarský trh.

4.3 Obchodní schůzka

Po úspěšném oslovení švýcarského obchodního partnera přichází na řadu sjednání první obchodní schůzky. Možnost online videohovoru existuje, nicméně v tomto případě jsou výhody a důležitost osobního setkání nesporné. Švýcaři plánují hodně dopředu, a proto je důležité sjednat schůzku s patřičným předstihem. To platí mimochodem i v jejich osobním životě, ať už se jedná například „jen“ o přátelskou návštěvu, nebo o společnou vycházku s dětmi na hřiště. Švýcarský partner měří čas ve francích. Proto doporučujeme poskytnout mu předem maximum informací, aby věděl, co za svůj investovaný čas může získat. Jinak schůzku odmítne, nebo pošle zástupce. Místo setkání je třeba zvolit dle potřeby a zaměření obchodního jednání. Se starším majitelem tradiční švýcarské firmy si vyměníte vizitky v restauraci hotelu Bellevue, s CEO moderního start-upu si je pošlete přes telefony v bio kavárně.

Na sjednanou schůzku přijďte pět minut předem; známé úsloví o švýcarských hodinkách nevzniklo náhodou. Připravte se na to, že jednání v německé části může vypadat úplně jinak než v té francouzské či italské. Lidé jsou v těchto kantonech rozdílní nejen jazykem, ale i povahou, kulturou a zvyky. Jednání však bývají vesměs věcná a neemotivní. Buďte proto i Vy. Nevtipkujte! Švýcaři náš humor často nechápou. Nebuďte moc familiérní a pozor na dotýkání, obzvláště v době koronavirové. S alkoholem opatrně. Švýcaři mají k alkoholu jiný vztah než Češi. Ve francouzské části bude sklenice vína k obědu samozřejmostí. V té německé spíše malé pivo. Na jednání přijďte slušně oblečení, zejména v Ženevě či Curychu si lidé na módu potrpí. Definice ideálního jednacího týmu neexistuje. Nicméně ve stále liberálnějším, zelenějším a feminističtějším Švýcarsku se zvyšuje důraz na zastoupení žen v pracovních týmech.

4.4 Komunikace

Oficiálními jazyky Švýcarska jsou němčina, francouzština, italština a rétorománština. Snad kromě rétorománštiny je v obchodních jednáních upřednostňován jazyk daného kantonu. Znalost jazyka kantonu, ve kterém švýcarský obchodní partner působí je vždy výhodou. Švýcaři bývají dobře jazykově vybaveni, a proto většinou nemusí být problém vést jednání v anglickém jazyce. Neplatí to však vždy a všude. Ve francouzských kantonech však rozhodně doporučujeme používat raději angličtinu nežli němčinu. Úřední jazyk daného kantonu je také nutný v případě obchodních materiálů. Vždy však záleží na domluvě mezi oběma stranami.

4.5 Doporučení

- Komunikujte systémově a na jednání se přichystejte. Připravte se na věcného a přímého až odměřeného partnera. Švýcaři se nebojí jít do konfliktu, proto je vhodné se na jednání dobře připravit a být věcný.
- Uplatněte schopnost improvizovat. Kromě přizpůsobení se švýcarské organizovanosti je současně výhodou se nevzdávat české schopnosti improvizace a uplatnit kreativitu.
- Prezentujte se sebevědomě. Kvalitně a moderně zpracovaný web a propagační materiály hrají důležitou roli při prezentaci firmy. Pro stabilní pozici na trhu je klíčová průběžná a velmi aktivní profesionální marketingová propagace. Nechte se inspirovat švýcarskou konkurencí.
- Nebojte se telefonovat. Vzhledem k formálnímu a často odměřenému způsobu komunikace zjistíte z telefonického rozhovoru mnohem více než při pouhé komunikaci prostřednictvím e-mailu.
- Nesázejte vždy na to, že se domluvíte anglicky. V malých a středně velkých firmách se bez němčiny, resp. francouzštiny, italštiny neobejdete. Znalost těchto domácích jazyků je vždy výhodou, zvyšuje „komfort“ komunikace při delší spolupráci i důvěryhodnost před švýcarským partnerem.
- Dodržujte termíny a buďte spolehliví. Pro dlouhodobé rozvíjení obchodních vztahů se švýcarskými partnery je nutná spolehlivost, pragmatičnost i dochvilnost.
- Nepodceňujte švýcarského partnera a jeho znalosti. Ceny zbytečně nenadsazujte. Švýcarské firmy mají díky své pozici perfektní informace téměř z celého světa.
- Jen dobrá cena a kvalita na náročném koncentrovaném trhu nestačí. Design a inovace jsou nyní prodejním argumentem a konkurenční výhodou. Nezapomínejte na certifikace a reference. Švýcarsko je trh náročný.
- Hledejte obchodního zástupce. Švýcaři jsou výborní obchodníci – hledejte obchodní zástupce s již vybudovanými distribučními kanály. Je to finančně i časově výhodná cesta na švýcarský trh.
- Poznejte nejen své zákazníky, ale i konkurenci – jezděte na veletrhy. Švýcarsko je známé pořádáním mezinárodních veletrhů.

4.6 Státní svátky

Ve Švýcarsku se slaví svátky celostátní, kantonální a církevní.

1.1. Nový rok

2.1. Svátý Berchtold – pouze v některých kantonech

6.1. Tři králové – pouze v některých kantonech

Velký pátek

Velikonoční pondělí

1.5. Svátek práce – pouze v některých kantonech

Nanebevstoupení Páně – ve čtvrtek 40 dní po Velikonocích

Svatodušní pondělí – 10 dní po svátku Nanebevstoupení Páně

1.8. Státní svátek Švýcarska – celošvýcarský

15.8. Nanebevzetí Panny Marie – pouze v některých kantonech

1.11. Svátek všech svatých – pouze v některých kantonech

25.12. – Vánoční svátky

26.12. – Vánoční svátky

Svátky se liší kanton od kantonu.

Například 1. květen je v kantonu Bern dnem pracovním. V kantonu Curych je volno, v kantonu St. Gallen je volno půl dne. V některých místech je volno několik pracovních hodin ve dnech místních svátků (např. cibulový trh v Bernu v měsíci listopadu).

Svátky v jednotlivých švýcarských kantonech najdete na webové stránce FEIERTAGE Schweiz.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Švýcarský trh je malý, stabilní a bohatý, s mnoha specifiky a překážkami, ale i výhodami. Vstup na tento trh je náročný a je potřeba jej dopředu dobře zvážit. Úspěch ve Švýcarsku se zpravidla stává dobrou referencí pro vstup na další, daleko větší světové trhy. Neúspěch ve Švýcarsku však stojí daleko více prostředků než v okolních zemích. Firemní náklady jsou zde několikanásobně vyšší a zejména služby a pracovní síla patří k těm nejdražším na světě. Švýcarskému partnerovi je potřeba vysvětlit, proč má obchodovat právě s Vámi. Pro něj je mnohem jednodušší a přirozenější obchodovat s firmami ze sousedních států. Měl by tak dopředu jasně vědět, proč se mu vyplatí obchodovat s firmou z Česka. Nejlepší je proto nabízet produkt, který domácí a sousední firmy nemají, nebo poskytovat lepší služby. Švýcaři jsou zvyklí platit za kvalitu, to ale rozhodně neznamená, že se nebudou snažit tlačit cenu dolů. Business jazykem je angličtina, nicméně znalost úředních jazyků Švýcarska (němčina, francouzština, italština) je vždy výhodou, zvyšuje „komfort“ komunikace při delší spolupráci i důvěryhodnost před švýcarským partnerem. Doporučujeme tedy popis českého zboží a jeho propagaci v místních jazykových mutacích.

Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Na stránkách Spolkové celní správy Eidgenössische Zollverwaltung EZV lze nalézt veškeré informace stran dovozu, vývozu a tranzitu zboží z, do a přes Švýcarsko. Zboží, které je určeno k definitivnímu dovozu do švýcarského celního prostoru, musí být dopraveno a předloženo některé ze švýcarských celních stanic a elektronicky nebo písemně nahlášeno k celnímu odbavení. Přehled celních úřadoven naleznete zde. Kromě správně vyplněné přihlášky k celnímu odbavení je nutné předložit i další relevantní doprovodné doklady: faktury, případná potvrzení o původu zboží, povolení / expertízy, úřední potvrzení, analýzy, certifikáty. Výše celního poplatku závisí na druhu, materiálu, povaze, použití a váze obchodního zboží. Bývá zpravidla vypočítáván z hrubé váhy zboží. Pro výpočet cla je směrodatný stav a váha zboží v momentě celního odbavování. Dovozní poplatky musí být zpravidla zaplacen v hotovosti na místě nebo jiným přípustným či dohodnutým způsobem. Za určitých podmínek lze zboží do Švýcarska dovézt bez celního poplatku, nebo může být poplatek redukován – viz informace o zboží pocházejícím ze zemí, se kterými má Švýcarskou uzavřenou dohodu o volném obchodu. Efektivní celní poplatek se vypočítává podle švýcarského celního sazebníku. Dle celního číselného kódu zboží lze v tomto on-line sazebníku ověřit výši cla při dovozu do Švýcarska. Kromě případného celního poplatku podléhá obchodní zboží dani, která činí 7,7 % z vyměřovacího základu. U některých druhů zboží, jako např. u potravin, knih, časopisů nebo léků, platí redukováná sazba daně, která činí 2,5 %. Další informace k těmto daním jsou uvedeny v tomto odkazu. Švýcarsko se jako člen Světové obchodní organizace (WTO) musí důsledně řídit úmluvami, k jejichž plnění se při vstupu do této organizace zavázalo. To znamená, že kromě potravin by měl být dovoz liberální. Švýcarský trh je však trhem relativně uzavřeným a chráněným, a to i pro firmy ze zemí EU, se kterou má Švýcarsko od roku 1972 uzavřenou dohodu o volném obchodu. Specifickou netarifní překážkou a ochranou domácího trhu jsou kontroly všeho druhu jak na hranicích, tak i uvnitř země. V rámci databáze přístupu na trh (Market Access Database) je možné obeznámit se s konkrétní výší cel uplatňovaných na dovozy do Švýcarska, případně s dalšími překážkami přístupu na trh, jak je signalizují vývozcí z členských států Evropské unie. Pokud budete potřebovat součinnost s využitím databáze přístupu na trh, je možno využít příručku pro uživatele v českém jazyce.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Podmínky působení na švýcarském trhu se odvíjejí od toho, jaký typ firmy (firma v individuálním vlastnictví, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným, akciová společnost, apod.), v jaké podnikatelské oblasti a v kterém kantonu Švýcarska bude zakládán a provozován. Některé obecně platné zákony a předpisy mají totiž spoustu výjimek na úrovni kantonů (daňové odlišnosti, procedurální odlišnosti, povolení k pobytu, atd.). I z tohoto důvodu doporučujeme najmout si místního zástupce či agenturu znalou místního trhu a prostředí. Zakládání firem ve Švýcarsku není omezeno zemí původu zakládajících osob. Švýcarsko je součástí schengenského prostoru, občané zemí EU (s výjimkou Chorvatska) a ESVO mohou tudíž ve Švýcarsku svobodně pracovat, samostatně podnikat či založit firmu. Mohou vlastnit i půdu. Aby mohl občan země EU/ESVO ve Švýcarsku samostatně podnikat či založit firmu, nemusí se v zemi usadit. Postačí mu zažádat o 5leté pobytové povolení (tzv. povolení typu B). Během přihlašování však musí být schopen svou plánovanou samostatnou činnost prokázat. To lze např. doložením o zapsání do živnostenského rejstříku, zapsáním do obchodního rejstříku, předložením podnikatelského záměru, atd. Pokud založení firmy nevyjde, ztrácí žadatel i příslušné pobytové povolení. Může si však ve Švýcarsku hledat práci jako zaměstnanec. Podrobnější informace týkající se vyžadovaných potvrzení sdělují kantonální migrační úřady. Další užitečné informace stran založení společnosti cizím státním příslušníkem, resp. občanem EU/ESVO ve Švýcarsku lze nalézt na webových stránkách portálu malých a středních podniků KMUPortal.

5.3 Marketing a komunikace

Švýcarsko je bohaté a náročné teritorium, čemuž by měla odpovídat i prezentace firmy, nabízeného produktu či služby. Kromě standardních marketingových postupů je velmi důležité věnovat péči jazykové úrovni – materiály/komunikace by měly být v jazykové mutaci té oblasti Švýcarska, ve které se firma prezentuje. Je třeba zohlednit nejen čtyři úřední jazyky dvaceti šesti kantonů, ale i různé dialekty a kulturní a společenské odlišnosti.

Tradiční marketingové nástroje jako letáky, billboardy, tištěná reklama či reklama v mediích vyjdou velmi drahο a je třeba předem zvážit jejich efektivitu a dosah pro prezentovaný produkt či službu. Levnější a v mnoha případech efektivnější může být využití sociálních sítí, webových stránek, influencerů, ambasadů a dalších možností internetové propagace. K tomu je možno využít místní PR agentury, které mohou propagaci cílit dle svých zkušeností s místním prostředím.

Kontakty na agentury, či informace o propagačních akcích a veletrzích poskytnete na vyžádání Velvyslanectví ČR v Bernu, nebo některý ze tří Honorárních konzulátů ČR ve Švýcarsku.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ve Švýcarsku je ochrana práv týkajících se duševního vlastnictví na vysoké úrovni. Švýcarsko je členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) od roku 1970. Je rovněž stranou všech důležitých úmluv v této oblasti. Velvyslanectví ČR v Bernu nejsou známy případy porušení práv v oblasti duševního vlastnictví ve Švýcarsku, které by se dotýkaly českého držitele práv. Případná porušení lze řešit trojím způsobem (jednotlivě každým z nich nebo v kombinaci všemi):

- v trestně-právní rovině učinit trestní oznámení u orgánů, činných v trestním řízení,
- žádat náhradu škody v občansko-právním soudním řízení,
- obrátit se na celní orgán, který na žádost držitele práv v oblasti duševního vlastnictví může zakázat dovoz, vývoz i průvoz předmětů, jež předmětná práva porušují. Chráněné vzory, patenty, značky a design ve Švýcarsku ověřuje, uděluje a spravuje federální úřad pro duševní vlastnictví (Eidgenössisches Institut für Geistiges Eigentum) se sídlem v Bernu.

5.5 Trh veřejných zakázek

- Konkrétní informace o veřejných zakázkách jsou k dispozici na stránkách Švýcarského obchodního věstníku SHAB.
- Informace o evropských veřejných zakázkách jsou k dispozici na Portálu SIMAP/TED.
- Švýcarská národní databáze veřejných zakázek je k dispozici na Portalu SIMAP/CH.

Simap.ch je společná elektronická platforma konfederace, kantonů a obcí v oblasti zadávání veřejných zakázek. Veřejní zadavatelé mohou jednoduchým způsobem prostřednictvím tohoto portálu zveřejnit své nabídky a související dokumentaci. Zainteresované společnosti a poskytovatelé obdrží celošvýcarský přehled možných smluv a kromě publikací si mohou elektronicky stáhnout související dokumenty k nabídkám.

Případné dotazy lze položit přímo na platformě prostřednictvím fóra otázek / odpovědí. Nahrávku online školení, jak portál SIMAP efektivně využívat (webinář obsahující pět videí v němčině), naleznete zde.

České podnikatelské subjekty se s dotazy mohou obracet i na obchodně ekonomický úsek Velvyslanectví České republiky v Bernu, Muristrasse 53, 3006 Bern, email: commerce_bern@mzv.cz, tel. +41313504080.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Švýcarsko patří k finančně nejméně rizikovým zemím světa. Platební podmínky se nijak zvlášť nevykají evropským zvykům. U menších a nepravidelných transakcí, nebo u prvních dodávek zboží či služeb bývá vyžadována platba předem. U větších mezinárodních transakcí se často využívají dokumentární formy placení při dodání zboží. Dokumenty se předávají většinou prostřednictvím bank, stejně tak i platba (dokumentární inkaso). Mezi dlouhodobými obchodními partnery, kteří si již navzájem důvěřují, je možno domluvit platbu fakturou s dohodnutou dobou splatnosti, nebo dokonce komisní prodej.

Pro řešení obchodních sporů se švýcarským partnerem lze nejprve využít švýcarského úřadu pro vymáhání dluhů (Betreibungsschalter). Více informací naleznete zde:

Obecně lze konstatovat, že spory mohou být řešeny smírčím řízením nebo u soudu. Výrazně levnější je najít řešení smírčím řízením u rozhodčího soudu. Rozhodčí řízení je upraveno zákonem číslo 216/1994 Sb. Rozhodčí soud pracuje při Hospodářské komoře ČR. V případě soudního projednávání není možné se obejít bez právní pomoci specializovaných kanceláří. Užitečný odkaz na právní pomoc lze získat např. i na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Bernu.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt na území cizího státu musejí občané ČR splňovat podmínky stanovené jeho zákony. Ke sdělování těchto podmínek je příslušný zastupitelský úřad dané země. Následující informace jsou určeny tedy jen k základní orientaci. Vždy je doporučením si před cestou ověřit u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily.

Ačkoli Švýcarsko není členskou zemí EU, přistoupilo v roce 1999 k Dohodě o volném pohybu osob a zboží a je součástí schengenského prostoru. Plný volný pohyb se od roku 2014 vztahuje i na občany ČR. K cestě do Švýcarska stačí platný cestovní pas ČR nebo občanský průkaz ČR. Čeští občané nemají ve Švýcarsku vízovou povinnost. Při turistických pobytech do 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů není třeba zvláštní povolení. Totéž platí pro léčebné či lázeňské pobyty. Pokud však má český občan v úmyslu pobývat ve Švýcarsku déle než 90 dnů v rámci 180 kalendářních dnů, nebo ve Švýcarsku vykonávat výdělečnou činnost, je povinen požádat u příslušného kantonálního migračního úřadu o povolení k pobytu (podrobněji v kapitole 5.8).

Švýcarsko je jednou z nejvyspělejších, nejbohatších a nejbezpečnějších zemí světa, čemuž odpovídají i podmínky pro cestování do Švýcarska a po Švýcarsku. Veřejná doprava je rychlá, spolehlivá, bezpečná a ve stále „zelenějším“ Švýcarsku preferovaná. Je však také drahá. Pro delší nebo opakované cesty se proto vyplatí pořídit si tzv. Halbtax-Abo, s nímž lze švýcarskými spolkovými dráhami SBB a mnoha dalšími regionálními železnicemi, meziměstskými autobusy a loděmi cestovat za poloviční ceny, případně získat slevy i na městskou dopravu a další výhody. SBB nabízejí i denní jízdenky a jízdenky za snížené ceny; podmínkou je online nákup předem.

Mezinárodní letiště v Curychu a v Ženevě jsou přímo napojena na železniční síť, z letiště v Basileji je třeba dojet k železniční stanici v centru města autobusem č. 50. Služby taxi a půjčoven automobilů na švýcarských letištích jsou samozřejmostí, ceny jsou vysoké.

Vzhledem k cenám zdravotních služeb a léků se velmi doporučuje uzavřít před cestou do Švýcarska dobré cestovní pojištění. Švýcarské hotelnictví je vyhlášené, volba ubytování je tak jen otázkou preferencí a finančních možností cestovatele.

Odkaz na užitečné webové stránky:

Státní sekretariát pro migraci - Staatssekretariat für Migration SEM

Ministerstvo zahraničních věcí – Eidgenössisches Departement für auswärtige Angelegenheiten EDA

Velvyslanectví Švýcarska v Praze - Schweizerische Botschaft in Prag

Švýcarské regionální konzulární centrum ve Vídni - Regionales Konsularcenter Wien

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Švýcarsko uzavřelo s EU v roce 1999 dohodu o volném pohybu osob. Plná svoboda pohybu se od roku 2014 vztahuje i na občany ČR, kteří tak mohou ve Švýcarsku nárokovat stejné životní a pracovní podmínky jako Švýcaři.

K pracovnímu pobytu ve Švýcarsku potřebují čeští občané povolení, která vydává místně příslušný kantonální migrační a pracovní úřad. Jejich seznam i s kontakty je uveden pod následujícím odkazem:

Na federální úrovni spadá problematika pod Státní sekretariát pro migraci (Staatssekretariat für Migration), na jehož webové stránce lze nalézt v němčině, francouzštině, italštině i angličtině mnoho užitečných informací. V konkrétní záležitosti je nicméně žádoucí vždy konzultovat místně příslušný kantonální migrační a pracovní úřad, neboť podmínky se mohou kanton od kantonu lišit.

Klíčem k udělení pracovního povolení je získání pracovního místa, resp. nalezení zaměstnavatele ochotného českého zájemce zaměstnat a o pracovní povolení pro něj požádat. Velvyslanectví ČR v Bernu nabídky na švýcarském pracovním trhu nesleduje a práci ve Švýcarsku nezprostředkovává. Pro vykonávání výdělečné činnosti s pobytem nad 90 dnů je žadatel povinen se co nejdříve po příjezdu do Švýcarska nahlásit na kantoniální migračním a pracovním úřadě dle místa plánovaného pracovního pobytu. Seznam s kontaktními údaji viz výše. Prospěšné informace lze získat i na portálu sítě Evropské služby zaměstnanosti (EURES), jejíž součástí je i Úřad práce České republiky. Základním posláním předmětné služby je usnadňovat mezinárodní mobilitu pracovních sil. Služby EURES se prostřednictvím bilaterálních smluv vztahují také na Švýcarsko.

Zákonnou minimální mzdu si v kantoniálních referendech odhlasovaly pouze kantony Neuchatel, Jura, Ženeva a Ticino. Nejsilnější švýcarský odborový svaz Unia považuje za férovou minimální mzdu 4 000,- CHF hrubého měsíčně.

Sociální a zdravotní péče je pro ty, kdo ve Švýcarsku pracují legálně a řádně platí veškeré předepsané odvody, na vysoké úrovni.

5.9 Veletrhy a akce

V současné době se kvůli protipandemickým opatřením nepořádají žádné prezenční akce a není jasné, které z těch pravidelně konaných budou obnoveny. Některé veletrhy se proto přesunuly do online podoby.

Aktuální informace o všech švýcarských veletrzích naleznete zde či zde.

K těm nejdůležitějším veletrhům patří například:

Ženevský mezinárodní autosalon

BEA Bernský zemědělský veletrh

Art Basel Basilejský veletrh umění a designu

Swiss Medtech Expo, veletrh lékařské techniky, Lucern

BASLER Weinmesse, vinařský veletrh, Basilej

Ekonomický specialista Velvyslanectví České republiky v Bernu pravidelně navštěvuje a monitoruje největší a nejzajímavější švýcarské veletrhy. Pro více informací nás proto neváhejte kontaktovat: E-mail: commerce_bern@mzv.cz Tel.: +41313504080

Články a fotografie z akcí v minulých letech naleznete na webových stránkách našeho velvyslanectví.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR ve Švýcarské konfederaci a v Lichtenštejnském knížectví

Botschaft der Tschechischen Republik

Muristrasse 53

P.O.Box

1304 3000 Bern 16

Schweiz

Vchod na velvyslanectví i na konzulární oddělení je z ulice Burgernzielweg. K úřadu jezdí tramvaj č. 7 směr Ostring, zastávka Burgernziel.

Telefon: +41-31-3504070

Fax: +41-31-3504098

E-mail: velvyslanectví: bern@embassy.mzv.cz

E-mail: konzulárního oddělení: consulate_bern@embassy.mzv.cz

E-mail: obchodně ekonomického úseku: commerce_bern@mzv.cz

Web Velvyslanectví ČR v Bernu

Diplomatická a konzulární služba: +41-79-641 33 00 – (pouze nouzové případy v mimopracovní době)

Pracovní doba: pondělí – pátek: 7:45 – 16:15 h

Stálá mise České republiky při úřadovně OSN a ostatních mezinárodních organizacích v Ženevě

17, Chemin Camille Vidart

Case postale 109

1211 Genève 20

Suisse

Ke Stálé misi jezdí od hlavního nádraží Gare Cornavin autobus č. 5 do zastávky Vermont.

Telefon: +41 22 910 38 10

Fax: +41 22 740 36 62

E-mail: mission.geneva@embassy.mzv.cz

Web Stálé mise ČR

Pracovní doba: pondělí – pátek: 08.30 - 17.00 h

Honorární konzulát Lugano

Croccichio Cortogna 6 – Palazzo Riforma

P.O.Box 5421

6901 Lugano

Telefon: +41 – 919 22 85 75

Fax: +41 – 919 22 85 76

E-mail: lugano@honorary.mzv.cz

Konzulární působnost – konzulární obvod: kanton Ticino, Graubünden

Úřední hodiny:

Pondělí, čtvrtek 09.00 – 12.00 hod.

Pátek 09.00 – 12.00/14.00 – 16.00 hod.

Honorární konzulát Basilej

Klybeckstrasse 141/ K-104

4057 Basel

Telefon: +41 – 79 783 55 69

E-mail: basel@honorary.mzv.cz

Konzulární působnost:

kantony Basilej-město a Basilej-venkov

Úřední hodiny:

Pondělí 10.00 – 13.00 hod.

Středa 13.00 – 16.00 hod.

Německo – Zahraniční kancelář CzechInvest Düsseldorf – místně příslušná i pro Švýcarsko

E-mail: germany@czechinvest.org

Web

Rakousko – Zahraniční kancelář CzechTrade Vídeň – místně příslušná i pro Švýcarsko

E-mail: julie.havlova@czechtrade.cz

Web

Rakousko – Česká centrála cestovního ruchu – CzechTourism – místně příslušná i pro Švýcarsko

E-mail: wien@czechtourism.com

Web

Rakousko – České centrum Vídeň – místně příslušné i pro Švýcarsko

E-mail: ccwien@czech.cz

Web

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 112 – Mezinárodní číslo tísňového volání
- 117 – Policie
- 118 – Požárníci
- 140 – Automobilová havarijní služba
- 143 – Krizová linka
- 144 – Záchranka, ambulance
- 145 – První pomoc v případě otravy, poradenství
- 147 – Dětská linka důvěry
- 162 – Informace o počasí
- 163 – Stav vozovek
- 187 – Lavinový věstník
- 1414 – Záchranná letecká služba – helikoptéra společnosti REGA
- 1415 – Záchranná letecká služba – speciální horské letadlo společnosti Air-Glacier
- 044 261 88 66 – Tísňová linka rodičů
- 044 211 22 22 – Záchranná služba pro zvířata
- Právní pomoc

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Velvyslanectví Švýcarské konfederace v České republice

(Schweizerische Botschaft in der Tschechischen Republik)

Pevnostní 7

CZ-162 01 Praha 6

Česká republika

Vchod na velvyslanectví je z ulice Dělostřelecká.

Telefon: +420 220 400 611

E-mail: prague@eda.admin.ch

Web: www.eda.admin.ch/prag

Delegace EU ve Švýcarsku a Lichtenštejnsku

(Delegation der EU für die Schweiz und das Fürstentum Liechtenstein)

Christoffelgasse 6

CH-3011 Bern

Švýcarsko

Velvyslanec a vedoucí Delegace: Petros Mavromichalis

Telefon: +41 31 310 15 30

E-mail: delegation-bern@eeas.europa.eu

Web: www.eeas.europa.eu

Základní informační internetová stránka švýcarské administrativy. Prostřednictvím této stránky se dostanete na stránky všech ministerstev, jejich jednotlivých odborů, ředitelství a souvisejících agentur a institucí.

Spolkové ministerstvo zahraničních věcí

Spolkové ministerstvo vnitra (zabývá se převážně agendou zdravotnictví)

Spolkové ministerstvo spravedlnosti a policie

Spolkové ministerstvo obrany, ochrany obyvatelstva a sportu

Spolkové ministerstvo financí

Spolkové ministerstvo pro hospodářství, vzdělávání a výzkum

Spolkové ministerstvo životního prostředí, dopravy, energie a komunikace

Spolkový daňový úřad

Kantonální složení Švýcarska

Spolkový celní úřad

Státní sekretariát pro otázky migrace. Zabývá se mj. i podmínkami pro vystavení pracovního povolení a vysílání zahraničních pracovníků.

Státní sekretariát pro hospodářství

Obchodní komora Švýcarsko – Česká republika

Swissfairs Messekalender Schweiz. Informace o veletrzích

Svaz zaměstnavatelů strojírenského, elektrotechnického a kovozpracujícího průmyslu, kde je zaměstnáno 325 tisíc zaměstnanců.

economiesuisse. Ústřední svaz švýcarských podniků.

KMU Portal für kleine und mittlere Unternehmen. Portál malých a středních podniků. Obsahuje mj. informace o podmínkách zakládání společností ve Švýcarsku cizími státními příslušníky.

Switzerland Global Enterprise. Švýcarská centrála na podporu exportu

Banka UBS (Union Bank of Switzerland). Největší švýcarská banka. UBS vydává celou řadu publikací, které jsou výsledkem práce analytických oddělení banky.

Schweizerische Nationalbank. Švýcarská národní banka. Jako nezávislá centrální banka řídí měnovou politiku země.

Agentura Switzerland Tourism. Webové stránky s praktickými turistickými informacemi.

Touring Club Schweiz. Webové stránky švýcarského automotoklubu TCS, kde lze nalézt specifické informace pro řidiče a nejen pro ně.

Vereinigung der Strassenverkehrsämter Schweiz. Sdružení dopravních inspektorátů Švýcarska. Adresy dopravních inspektorátů Švýcarska.

Map.search.ch. Portál pro vyhledávání jakéhokoliv místa popisného (město, čtvrť, ulice) na mapě Švýcarska.

Tel.search.ch. Portál pro vyhledávání telefonních čísel ve Švýcarsku.

Neue Zürcher Zeitung. Elektronická verze deníku Neue Zürcher Zeitung. Zprávy, reportáže a komentáře z politického a hospodářského života Švýcarska.

Der Bund. Elektronická verze deníku Der Bund.

Handelszeitung. Přehled o odborných švýcarských ekonomických publikacích.

Schweizerische Bundesbahnen SBB. Informace o spolkových drahách včetně jízdního řádu.

BERNMOBIL. Informace o městské hromadné dopravě (Bern a okolí) + jízdní řád.

Bundesamt für Meteorologie und Klimatologie MeteoSchweiz. Spolkový úřad pro meteorologii a klimatologii. Informace o aktuálním počasí na území celého Švýcarska.